

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠMOKŲ VAIKAMS ĮSTATYMO NR. I-621 6 STRAIPSNIO 1 DALIES PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-900

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2021 m. spalio 20 d. sprendimo Nr. SV-S-247 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 8 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Nepritarti Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 6 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-900 (toliau – Įstatymo projektas) dėl toliau nurodytų priežasčių:

1. Įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti reikės papildomų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų. Preliminariais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos skaičiavimais, pritarus Įstatymo projektu siūlomam teisiniam reguliavimui – padidinti kiekvienam vaikui skiriamą išmoką vaikui nuo 1,75 bazinės socialinės išmokos (toliau – BSI) dydžio (70 Eur) iki 2 BSI dydžių (2022 m. – 84 Eur, nes BSI dydis 2022 m. – 42 Eur) – kasmet iš valstybės biudžeto papildomai reikėtų skirti apie 87,5 mln. Eur.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad „<...> įstatymų leidėjas negali sukurti tokios teisinės situacijos, kai išleidžiamas įstatymas arba kitas teisės aktas, kuriam įgyvendinti reikia lėšų, bet tokių lėšų neskiriama arba jų skiriama nepakankamai“ (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas „Dėl kai kurių teisės aktų, kuriais reguliuojami valstybės tarnybos ir su ja susiję santykiai, atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams“), kad „teisės norma, kuria valstybė prisiima atitinkamą įsipareigojimą, <...> turi būti paremta materialiniais ir finansiniais ištekliais“ (Konstitucinio Teismo 1996 m. lapkričio 12 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atstatymo tvarkos ir sąlygų“ 8 straipsnio penktosios dalies ir 19 straipsnio pirmosios dalies normų atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai“).

Atsižvelgiant į esamos situacijos neapibrėžtumą, susijusį su COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) pandemija, į Europos Komisijos 2021 m. birželio 2 d. Lietuvos Respublikai pateiktas rekomendacijas vengti naujų ilgalaikių įsipareigojimų, kuriems vykdyti nebūtų numatyti nauji tvarūs pajamų šaltiniai, užtikrinantys neutralų šių įsipareigojimų poveikį valdžios sektoriaus finansams, ir į tai, kad, per COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) pandemiją išaugus valdžios sektoriaus skolai, Europos Komisija Lietuvos valstybės ilgalaikio finansų tvarumo riziką įvertino kaip vidutinę, prisiimti papildomų

finansinių įsipareigojimų, susijusių su Įstatymo projektu siūlomos teisinio reguliavimo priemonės įgyvendinimu, nėra galimybių.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad 2021 m. gruodžio 14 d. Lietuvos Respublikos Seime priimtu Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu numatyta finansuoti socialines, ekonomines priemones, kurios turės įtakos šeimų, auginančių ir (ar) globojančių vaikus, pajamų didėjimui (minimalios mėnesinės algos, neapmokestinamojo pajamų dydžio, šalpos išmokų ir tikslinių kompensacijų neįgaliems asmenims, finansinės paramos globojamiems (rūpinamiems) vaikams padidinimas, asmenų, įgysiančių teisę į būsto šildymo išlaidų kompensacijas, aprėpties išplėtimas ir kt.).

2. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad Įstatymo projektą paskatino rengti auganti infliacija, kylančios dujų, šildymo ir elektros kainos bei nuolat brangstantis būtiniausių maisto produktų krepšelis. Šiuo Įstatymo projektu siekiama bent iš dalies kompensuoti būsimą kainų šuolį prasidėjus šildymo sezonui ir apsaugoti vieną iš ekonomiškai jautrių grupių, t. y. šeimas, auginančias vaikus. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad išmokos vaikui tikslas – užtikrinti individualių vaiko poreikių tenkinimą, todėl Įstatymo projekto tikslas neatitinka išmokos vaikui paskirties.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras